

Högre växel i minoritetspolitiken - Stärkt samordning och uppföljning (SOU 2020:27), yttrande till Kulturdepartementet

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Yttrande avges enligt Kommunledningsförvaltningens förslag.

Ärende

Linköpings kommun har fått möjligheten att yttra sig över betänkandet *Högre växel i minoritetspolitiken – Stärkt samordning och uppföljning* (SOU 2020:27). Uppdraget som ligger till grund för utredningen har varit att analysera och ge förslag på hur ansvaret för samordning, utveckling och uppföljning av minoritetspolitiken ska organiseras samt att föreslå förbättringar för det minoritetspolitiska uppföljningssystemet.

I korthet föreslår utredningen att minoritetspolitikens tidigare delområden ska ersättas med fyra delmål: *Frihet från diskriminering och annan negativ särbehandling, Inflytande och delaktighet, Kulturell identitet samt Levande minoritetsspråk*. Vidare föreslås att arbetet med att följa upp och samordna minoritetsarbetet vad gäller de nationella minoriteterna judar, romer, sverigefinnar och tornedalingar samt de nationella minoritetsspråken jiddish, romani chib, finska och meänkieli ska flyttas från Länsstyrelsen i Stockholms län till Institutet för språk och folkminnen (Isuf). Sametingets roll föreslås renodlas till att bevaka samiska rättigheter och det samiska språkets utveckling. Utredningen föreslår att uppföljningsmyndigheterna ska ha en samordnande roll och erbjuda ett samlat stöd, bland annat med större fokus på kommuner och regioner som inte ingår i förvaltningsområden för finska, meänkieli och/eller samiska.

Linköpings kommun ser positivt på den översyn av samordning och uppföljning som utredningen presenterar och tillstyrker de övergripande förslag som lyfts fram. Linköpings kommun vill särskilt betona vikten att en utökad stöd till kommuner i deras arbete med att implementera minoritetspolitiken.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Högre växel i minoritetspolitiken – Stärkt samordning och uppföljning,
yttrande till Kulturdepartementet, 2020-08-25

Bilaga – Yttrande

Bakgrund

Linköpings kommun har fått möjligheten att yttra sig över betänkandet *Högre växel i minoritetspolitiken – Stärkt samordning och uppföljning* (SOU 2020:27).

Utredningen i korthet

Utredningens uppdrag har bestått i att analysera och föreslå hur ansvaret för samordning, utveckling och uppföljning av minoritetspolitiken ska organiseras samt att föreslå förbättringar för det minoritetspolitiska uppföljningssystemet. Genom att föreslå en ny organisering av minoritetspolitiken förväntas minoritetspolitiken stärkas.

I utredningen konstateras att samordning och uppföljning av minoritetspolitiken präglas av stora utmaningar. Utredningen pekar bland annat på att de nuvarande uppföljningsmyndigheternas uppdrag varit otydligt, vilket i sin tur påverkat bland annat kommuners möjlighet till stöd i minoritetsarbetet.

Utredningen lyfter bland annat följande förslag:

- Minoritetspolitikens nuvarande delområden ska ersättas med fyra delmål: *Frihet från diskriminering och annan negativ särbehandling, Inflytande och delaktighet, Kulturell identitet* samt *Levande minoritetsspråk*. Delmålen ska användas i styrning och uppföljning samt ge vägledning för kommuner och regioner i deras minoritetspolitiska arbete.
- Uppdraget för att följa upp och samordna minoritetsarbetet för de nationella minoriteterna judar, romer, sverigefinnar och tornedalingar samt de nationella minoritetsspråken jiddish, romani chib, finska och meänkieli flyttas från Länsstyrelsen i Stockholms län till Institutet för språk och folkminnen, Isof.
- Sametingets roll inom uppföljning och samordning av minoritetsarbetet ska renodlas till att bevaka samiska rättigheter och det samiska språkets utveckling.
- Uppföljningsmyndigheterna ska ha en pådrivande, stödjande och samlade roll inom minoritetspolitiken och främja samverkan mellan statliga myndigheter, kommuner och regioner.
- Ett rådgivande organ ska inrättas vid Isof för att stärka de nationella minoriteternas inflytande. Rådet ska bestå av 4-9 ledamöter och ska tillföra myndigheten sakkunskap och ge råd i frågor som rör minoritetspolitiskt arbete.

Synpunkter från Linköpings kommun

Linköpings kommun ser positivt på den översyn av samordning och uppföljning som utredningen presenterar och tillstyrker de övergripande förslag som lyfts fram. Linköpings kommun vill även skicka med följande synpunkter:

- Utredningen redovisar brister och behov inom ramen för minoritetspolitikens samordning och uppföljning. Bland annat föreslås att minoritetspolitikens transparens och möjligheter till uppföljning ska stärkas genom att de tidigare tre delområden ska ersättas med fyra delmål. Linköpings kommun delar utredningens förslag.
- Utredningens bedömning om att Institutet för språk och folkminnen (Isof) ska överta rollen som ansvarig myndighet beträffande de nationella minoriteterna judar, romer, sverigefinnar och tornedalingar är välmotiverad. Linköpings kommun delar utredningens slutsats om Isof som uppföljningsmyndighet, med förhoppningen om att det kan öppna upp för nya möjligheter i det fortsatta arbetet med minoritetspolitiska frågor.
- Linköpings kommun tillstyrker intentionen kring en tydligare struktur vad gäller organisation och uppföljning inom minoritetspolitiken. En 'högre växel' ger dock en bild av högre ambitioner och ett mer intensivt arbete med minoritetspolitiska frågor. Linköpings kommun erfar att det ur ett kommunalt perspektiv redan idag finns utmaningar i att efterleva de krav som minoritetslagstiftningen ställer, till exempel gällande samrådsförfarande. En uppväxling av minoritetspolitiken behöver därför ha fokus på en tydligare organisation som innehåller ett stringent stöd till kommuner i deras minoritetspolitiska arbete. Linköpings kommun efterfrågar därför kraftigt utvecklade insatser som stödjer de kommunala organisationerna. Ett sådant stöd bör dels bidra till metodutveckling som stärker kommunerna i deras implementering av minoritetspolitiken. Dels bör stödet bidra till insatser där den samordnande statliga myndigheten verkar för att ge ett enhetligt kunskaps- och informationsbaserat stöd, till exempel genom att bistå med minoritetsrättigheter översatta till de olika minoritetsspråken samt en grundläggande digital kurs i minoritetslagstiftningen. Genom det stödet möjliggörs en uppväxling där insatser inte enbart riktas till de kommuner och regioner som idag utgör förvaltningsområden för finska, meänkieli och/eller samiska.

Kommunala mål

Kommunala mål som berörs är *Stark gemenskap och människor i arbete* och *Ett Linköping med rikt kultur-, fritids- och idrottsliv*.

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

**Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om
medbestämmande i arbetslivet**

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Mikael Borin

Beslutet skickas till:
Kulturdepartementet